

„Edinost“

Izhaja dvakrat na dan, razen nedelj in praznikov, zjutraj in zvečer ob 7. uri. O ponedeljkih in po praznikih izhaja ob 9. uri zjutraj.

Naročnina znaša:

Obe izdaji na leto gld. 21.—
Za samo večerno izdajo 12.—
Za pol leta, četrt leta in na mesec razmerno.

Naročnino je plačevati naprej. Na naročbe brez priložene naročnine se uprava ne ozira.

Na drobno se prodajajo v Trstu zjutranje številke po 3 nvč., večerne številke po 4 nvč.; ponedeljske zjutranje številke po 2 nvč., izven Trsta po 1 nvč. več.

EDINOST

(Večerno izdaja.)

GLASILO POLITIČNEGA DRUŠTVA „EDINOST“ ZA PRIMORSKO.

Telefon št. 870.

4 nvč.

V edinosti je moč!

Oglasi

se računajo po vrstah v petilo. Za večkratno naročilo s primernim popustom. Poslana, osmrtnice in javne zahvale, domači oglasi itd. se računajo po pogodbi.

Vsi dopisi naj se pošiljajo uredništvu. Nefrankovani dopisi se ne sprejemajo. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnino, reklamacije in oglase sprejema upravništvo. Naročnino in oglase je plačevati loco Trst.

Uredništvo in tiskarna se nahajata v ulici Carintia št. 12. Upravništvo, odpravnništvo in sprejemanje inseratov v ulici Molin piccolo št. 3, II. nadst.

Izdajatelj in odgovorni urednik Fran Godnik

Lastnik konsorcij lista „Edinosti“.

Natisnila tiskarna konsorcija lista „Edinosti“ v Trstu.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Novejše vesti.)

Dunaj 4. Neki uradnik državne železnice je kadil danes zjutraj smotko — portoriko, ki mu je nakrat razletela. Zdi se, da je bil v isti smodnik. Oblast je takoj prepovedala nadaljno razprodajo portorik v dotični tobakarni. Smotka je narejena v neki moravski tovarni.

Praga 4. Deželni zbor se je bavil z volitvijo namestnika umrlemu poslancu dru. Juliju Lippertu v deželnem odboru.

Praga 4. Z najvišim sklepom z dne 17. aprila t. l. se je zaukazala ustanovitev novega okrajnega glavarstva s sedežem v Nahodu. To glavarstvo prične poslovati s 1. oktobrom t. l.

Budimpešta 4. Zbornica poslancev je dovršila danes v drugem branju razpravo o zakonskem predlogu glede kurijalnega sodstva v volitvenih stvareh. Tretje branje bode jutri. Ministerski predsednik pl. Szell je predlagal, da bi zbornica od jutri do prihodnjega petka ne imela seje; do tega dne namreč zbornica magnatov reši predlog o kurijalnem sodstvu. Predlog ministerskega predsednika se je sprejel. Finačni minister je izročil načrt zakona o borznem davku.

Novi York 4. Kakor javlja »New-York Herald« iz Manile, je brigada generala Wheatona po vroči bitki zasedla St. Tomaž. Uporniki so se brnili srdito.

Goltseh-Jenikau 4. Ker se je v mestu razširila govorica, da je tukajšnji židovski mesar (šehter) udeležen na umoru v Polni, je prebivalstvo razkačeno proti židom, vsled česar so oblasti izdale stroge ukaze v varstvo izraelitov. Doslej se mir ni kalil.

Rim 4. V današnji seji senata je naznanil general Pelloux demisijo ministerstva, na kar se je seja zaključila.

P O D L I S T E K.

Na kmetih.

Spisal Poluks.

In res, kmalu je zaslula parna žaga v Zavodah, posebno v tej smeri. Delavke na žagi so postale hkrati popularne čez mero in kmetski očetje so prisegali, da svojim hčeram raje na mestu zavijejo vrat, kakor jih pošljejo v delo na žago, matere pa so v strahu zabičevale svojim Mickam in Rezikam, naj vendar za Božjo voljo ne govore v nobenim »fabrškim«, kadar jih ob nedeljah popoldne že kar po nobeni sili ni bilo več možno pridržati doma.

Seveda dekleta so imele svoje misli in svojo glavo in črnolasi in črnooki, ljubeznjivi tujei so jim ugajali bolj, nego je bilo to ljubo materam.

Nasledki tacega prijateljstva so se tudi redno pokazali jako kmalo. Še nikdar prej, odkar so stale Zavode, ni bilo v enem letu toliko nezakonskih otrok, kakor zdaj v nekaj mesecev, in škandalčkov, veličih in malih, ni hotelo biti ni konca ni kraja.

Pa tudi drugače je žaga domačinom prinašala vse drugačnega dobička, nego so ga pričakovali.

Reich in njegov oproda, direktor Fröhlich, sta bila jako ljubeznjiva moža in to ljubeznjivost so kmetje prav radi rabili. Bilo je vendar mnogo prijetneje dolgovati par sto goldinarjev tujeu, nego

Madrid 4. Francoska vlada naznanila je španski, da obžalovala, ako bi se titri španskega dolga v inozemstvu obdačili in s tem zmanjšala vrednost dotičnih kuponov, ter jo je prijateljski opozorila, da takšno postopanje z ozirom na okolnost, da se večina španskih vrednosti nahaja v francoskih rokah, ne bi bilo pripravno, pospeševati pogajanja s francoskim denarnim trgov, ako bi Španjka bila kedaj primorana, da zopet prosi za podporo od te strani.

London 4. List »Times« pravi, da je dolžnost Angležke, da podpira Italijo v njeni akciji na vzhodu.

Iz srca Istre

smo prejeli in objavljamo:

Torej nočete odgovarjati. Mi Vas umemo in Vam ne zamerimo. Kdo bi kazal svetu svoje »koščene prste« in svoja kolena, če so — »usnjata«. Previdno je bilo, da ste se umaknili, kajti — kolikor Vas poznamo mi — bil bi Vam poraz gotov pred takim orožjem. Vsi — nismo za vse. Potolažite se.

Ne bojte se: tudi jaz ne mislim polemizovati radi »koščenih prstov« in »usnjatih kolena«! Može naj se ne utikajo v budoarske tajnosti ženske. Ne briga me niti »kankan«, katerega zna »tetka« »Edinost« baje toli divno plesati.

Ali nekaj drugega nas briga prav zelo vse rodoljube istrske. Zato pa zahtevamo od Vas, da nam dovolite malo prostora.

Vedno in vedno Vam zabičujejo, da se ne smete utikati v kranjske razmere, da nimate nikake pravice v to. Naše skromno menenje je sicer, da nima nikdo pravice v to, da bi s takimi ukazi in ukori krčil Vaš novinarski delokrog. Zdi se

domačinu. O tem ni zvedela z lepa živa duša, med tem, ko je bil drugače človek v vedni nevarnosti, da mu oče Šimen ali eden izmed družih taceh težkih mož, h katerim se je ljudstvo zatekalo v svojih stiskah, nečega lepega dne v krčmi ali kje drugje brez vsacega obzira ne zabrusi v obraz: »Ti tiho bodi! Kaj boš govoril, saj mi še tistih par sto ne moreš vrniti«.

In tako je prišlo, da je marsikak kmet precej visoko visel pri fabriški gospodi.

Tu ti potrebe so se precej povišale s to fabriko.

Tam, kjer brlizza puh moderne sopare, se je napredek vendar že precej povzdignil. No in z ozirom na ta napredek, privoščile so si vaše mamice vedno česče kak lonček kave, dekleta so si omišljevale bolj živobarvne in pisane robece, šivilje so šivale bolj ozke janke in bolj komplicirano sestavljene jopiče, fantje so si pripenjali moderne kravate in iz-za pesti so se temu in onemu belile koketne manšete. Klobuki so dobili hkrati razna podjetno zavilnjena peresa, vaški krojači pa so v potu svojega obraza vrezavali suknje in hlače po vzorec kacega modernega časnika, katerega je nesreča zanesla v tihe Zavode. Da bi tudi možaki ne zaostali za občim napredkom, vrgli so zdaj pa zdaj par partij kart, mlade žene pa so na svojih otrocih, seveda le ob nedeljah, pokazavale svojega svobodoumnega duha. To je bilo naravnost čudo-

nam namreč, da smete biti tudi Vi vseslovensko glasilo in da tako zatiranje pokrajinskih listov izsredišča ven ne odgovarja baš veliki ideji narodne celokupnosti. Tako se zdi nam tu v tužni Istri, ali prepirati se nočemo o tem. Vam prav, tudi nam prav. Ali tega Vam ne dopuščamo mi, da bi molčali tudi o vsaki nepristojnosti, ki jo je zagrešil kdor si bodi tu na naših tleh! Tu gre za našo stvar, našo korist in naš — mir.

Kaj zahteva že čut takta? Denimo, da je navdušen liberalce slučajno zašel v jako pobožno hišo. Poseli so za mizo in jeli so moliti! To je seveda proti njegovim nazorom. Kaj naj stori? Odgovor je na dlani. Ako ima le količkaj takta, bo: ali molil žnjimi, ali bo molčal spoštljivo, ali pa bo — odhajal. — Le tako pokaže, da je resnično liberalen mož. V spoštovanju čutstvovanja družih se kaže pravi liberalizem.

Takega takta zahtevamo od vsakogar, ki prihaja med nas, v našo hišo in ne mromo trpeti mirno, da bi se kdo pregrešal proti tej elementarni zahtevi.

Mi tu doli v Istri smo si uredili svoje mejebojno razmerje, kakor nam vleva naše rodoljubje in kakor zahtevajo vsakdanje življenske potrebe naše: kakor zahteva velika naloga, naloga, ki je gotovo vredna truda najplemenitejih, naloga: da to tužno in izmučeno pokrajino rešimo sebi, rodu in vsemu avstrijskemu slovanstvu.

Nam gre za življenje. To si hočemo rešiti najprej in potem ustvariti si tudi pogoje za srečnejšo bodočnost. Pred to veliko nalogo izginjajo za nas vsi drugi oziri! Proti temu velikemu cilju kažejo naša pota in s teh poti se ne damo zavesti od nikogar in po ničemer. Dosegi tega cilja je posvečeno vse naše delo in za dosego tega cilja — kakor smo rekli — smo si tudi uredili svoje medsebojno razmerje, smo sklenili trdno zvezo, tako, da

vito, v kakih najrazličnejših in najnovejših varijacijah so šivale svojim potomcem jankice, avbice, s kakimi umetnimi uzorci so njim in sebi plele nogavice.

Napredek! Napredek na vsej fronti!

Taka je bila torej približna situacija v Zavodah one nedelje popoldne, ko je Pavlovec v Dobnikovi krčmi z slivovko dušil svojo nesrečo.

II.

Pavlovec je začel redno zahajati v krčmo.

Po oni nesreči s konjem šel je s težkim sream zopet k Reichu.

Le-ta je bil navzoč slučajno, a Pavlovec je moral čakati debelo vro, predno je smel stopiti v pisarno.

— Kaj bi radi? je vprašal fabriški gospod in naježil obrvi. Bilo mu je kakih petdeset let, z sivo meliranimi lasmi, črnih strogih oči. Njegov precej zakrivljen nos je pričal, da se je nekdanj v njegovih pradedih pretakala čista hebrejska kri.

Pavlovec je zaječal nekaj nerazločnega na vprašanje Reichovo. Tesno mu je postalo hkrati v tem treznem pisarniškem oblizu.

— Kaj hočete? — je ponovil Reich, a sedaj mnogo strožje.

In Pavlovec je jel pripovedovati svojo novo nezgodo. Bilo mu je vroče in pod mrzlimi, trdimi pogledi fabriškega gospodarja mu je stopal znoj na čelo. (Pride še.)

stojimo kakor falanga, rama ob rami! Kajti vsi mislimo tako, da najprvo treba zgraditi si svoj dom, svojo domačijo, in potem pride še le čas za razgovor o notranji ureditvi tega doma!

Nam vsaj se zdi, da jedino po taki poti je možno rešiti narod in mu zagotoviti boljšo bodočnost. In jedina naša tolažba je ta, da smo vsi trdni v tej misli in da vsi — brez razlike stanu — lojalno spolnujemo dolžnosti takega zaveznitva. Gorje, ako bi tega ne bilo! Istro bi že morali izbrisati z zemljevida rodu slovanskega. A taka zguba ne bi bila brez daljnjih posledic: po zgubi Istre bi bila oslabiljena vsa primorska pozicija, po zgubi Primorske bi bila oslabiljena vsa slovenska pozicija! Kdor si upa oporekati temu, naj se oglasi!

Menimo torej, da bi nam morali peti hvalo vsi slovenski in hrvatski rodoljubi, da bi moral blagoslovljati to našo bratsko zvezo, sklenjeno v take svrhe, ves vsesкупni rod.

Toda mi ne zahtevamo nikake hvale in nikakega priznavanja; to pa bi menda smeli zahtevati, da bi oni rojaki naši, ki niso baš uverjeni o koristnosti razmerja, ki smo si je ustvarili o svoji vesti in z najboljšimi nameni, vsaj spoštovali one meje gole obzirnosti, ki jih je dolžan celó tujec v gostoljubni hiši: da bi, ako že nočejo pomagati na zidanju, vsaj ne podirali; da ne bi, došli v to našo ožjo domovino, metali kamenja na — delavce, na graditelje bodočnosti naroda. Na to vendar ne moremo in ne smemo molčati, ako kdo prihaja notri med nas in bi nam — ne mené se za vse naše prošnje in opomine — hotel s kruto roko kršiti ono, kar smo si ustvarili v ljubezni do svojega rodu in v skrbi za njega bodočnost in kar si moramo ohraniti, ako nočemo, da nam bo zgubljeno vse: ako prihaja kdo, in smeši in zasramuje naš — mejsebojni mir v deželi! To je agresivnost, ki je na svojem mestu proti sovražniku, nikdar pa ne proti bratu — če tudi drugače mislečemu. Še enkrat bodi povedano: mi ne zahtevamo od nobene, da bi nas hvalil in da bi nam pritrjeval, ali v imenu ubozege naroda v Istri zahtevamo, naj se ne poseže s kruto roko v delo rodoljubov naših za — odrešenje.

Ta prošnja naša do rodoljubov in sorojakov izven mej naše pokrajine vendar ni neskromna. Mi bi menili celó, da ne zasluži imena Slovenca ali Hrvata oni, ki ne more poštovati niti te prošnje.

Kdor ima dovolj zmožnosti za pravo umevanje našega položaja ter za potrebe, kijih apodiktčno diktira to položanje, in kdor ima tudi dovolj — poštene in blage volje, ta nas ume in mu ne treba razlagati dalje. Vendar pa hočemo povdariti in položiti na srea še enkrat:

Za urejenje našega medsebojnega razmerja in določanje taktike je odločilno vprašanje, ki je jako jednostavno in priprosto. To vprašanje je: ali naj izvojujemo boj za osvobodjenje in preporenje Istre, ali pa naj položimo orožje?! Na to vprašanje naj odgovore naši bratje v Sloveniji in v Banovini! Če se jim zdi, da ni vredno truda in da bi korist ne poplačala žrtev, pa naj nam povejo to. Mi bomo sicer plakali nad njimi, ali jih bomo umeli vsaj. Če pa menijo, da sta ta klasična zemlja istrska in rod — ta sicer siromašen, zanemarjen in zaostali, ali vendar bogato nadarjeni rod — na njej vredna dela, truda, žrtev, ako hočemo torej, da rešimo to zemljo in ta rod sebi in domovini, da srečno izvojujemo ta veliki boj, potem moramo, kakor pametni ljudje, rabiti le tako orožje, ki nam daje jamstvo, da dosežemo svoj cilj. Tako orožje je sloga mej nami!! Le boj, katerega se udeležujemo vsi, pokoreči se disciplini brezpogojno, nas more dovesti do zmage.

In mi verujemo v odrešenje Istre, mi verujemo v srečen konecni uspeh teh velikih bojev. Zato ne mislimo na to, da bi položili orožje, marveč se hočemo boriti dalje in ostati — *zložni ter odbijati vsakogar, ki bi hotel notri med nami smeti, kar smo spoznali za dobro, pravo, koristno in — rodoljubno!*

Istran.

Politični pregled.

TRST, 5. maja 1899.

Dompieri — Zanardelli. »Slovenski Narod« piše na uvodnem mestu:

»Ze to je škandalozno, da se je tržaški župan sploh obrnil do predsednika italijanskega parlamenta v svrhu intervencije proti lastni državi. Ako bi se to zgodilo v kaki drugi državi, ali ako bi si kaj takega dovolil kak slovenski ali češki župan, pa naj bi le poškilil na Hrvatsko, bi bil takoj ožen v strehi in z vladnega neba bi švigale nanj strele, dokler bi se ne spokoril. Ob koraku tržaškega župana pa se nihče ne spodtika, in ves oficejalni svet še ni našel niti besedice grajalne«.

In potem nižje doli:

»Temu pismu ni treba komentarja. Prezident italijanskega parlamenta govori tu o avstrijskem Primorju, kakor da je to del Italije. Ako bi bil to pismo pisal kak zasebnik, bi ne bili rekli nobene besede, ali to pismo je pisal prezident parlamenta, oficejalna oseba prve vrste, in zato je to pismo impertinentna provokacija, da je podobne ni najti.

Ako dunajska vlada proti takemu predrznemu izzivanju energično ne protestuje, in ako si taeih umešavanj tujih državnikov v notranje naše stvari ne prepove z vso odločnostjo, potem moramo priti do menenja, da merodajni krogi ali nimajo nobenega smisla več za čast in dostojanstvo avstrijsko-ogerske monarhije, ali pa da je ta monarhija postala že tako slabotna, da se niti kacega Zanardellija ne upa ubraniti«.

»Narod« je napisal ta članek z ozirom na interpelacijo posl. Scampicchio in tovarišev v deželnem zboru istrskem radi zaplenbe listov »Indipendente« in »Popolo Istriano«, ker sta bila priobčila Zanardellijevo pismo.

Ob tej priliki moramo že zopet enkrat malee obračunati z slavnim »korespondenčnim biró«, ki je v svoji pristranosti in tendencioznosti v poročanju o primorskih stvareh tudi to pot — ko gre za dogodek, ki je z državne stališča toli kričeč in naravnost nečuvzen — zopet potajil vse, kar je kompromitujočega za italijanske — irredentiste. Tako v tržaškem »Tagblattu« kakor v vseh dunajskih in družih nemških listih je korespondenčni biró povedal le toliko, da so interpelirali radi zaplenitve rečenih dveh listov, a ni pa povedal (kar pa je najvažneje na stvari), da so interpelirali radi zaplenitve nesramnega pisma Zanardellijevega!! Ni povedal nadalje, da so to interpelacijo podpisali vsi italijanski poslanci, da je bila torej to **ukupna** manifestacija deželnega zbora ter da je motivacija interpelacije uprav veleizdajška!

Sedaj pa pomislimo, kako gostobeseden je bil isti korespondenčni biró radi predloga v deželnem zboru kranjskem za uvedenje ruščine oziroma hrvaščine kakor učnega predmeta na ljubljanski realki. Tu je pač bila gostobesednost tolika, kakor da preti državi najhujša nevarnost. Taka tendencioznost našim nasprotnikom v prilog in nam na škodo je vendar že nečuvvena.

Pa še jedno besedo do slavne vlade. Omenjeni predlog v deželnem zboru kranjskem je gotovo z avstrijskega stališča najnedolžnejša stvar na svetu, in bi bilo nezmislno, ako bi ga hoteli le primerjati z rečeno manifestacijo v deželnem zboru istrskem. Naj se misli že o predlogu v dež. zboru kranjskem, kar se hoče, nepobitna resnica je vendar ta, da njega pomen ne sega preko meje države, da ne presega nikjer meje dopustnosti in da se ne pregreša ni malo proti avstrijski lojalnosti. Da-li pa je možno reči tako tudi o početju gg. Dompierija in Zanardellija ter večine v deželnem zboru istrskem, o tem menda tudi naša vlada ne more biti v nikakem dvomu. Vendar pa je zastopnik vlade v deželnem zboru kranjskem čisto po nepotrebnem kar švignil po koneu in — žalil se svojim »hvala Bogu«, dočim se o interpelaciji v deželnem zboru istrskem vladni zastopnik niti ganil ni, da bi opravičil postopanje tržaške oblasti, in da bi bil konstatoval na ves glas, da pismo Zanardellijevo znači impertinentno vtikanje v notranje avstrijske stvari in da se oni, ki prirejajo še ova-eije možu, zagrešivšemu tako impertinentno, jednostavno pregrešajo proti lojalnosti do države!

Je že tako: če se mi Slovenci le ganemo, je takej po koneu ves aparat; Italijani pa naj store kar hočejo, o vsem se lepo — molči! Ta dvojna mera je pač značilna za zistem, pod katerim trpimo.

K položaju. Finančni minister dr. Kaizl biva sedaj v Pragi. Minister Kaizl je jeden — vsaj tako se govori — najupljivnejših členov sedanjega kabineta —, a hkratu je po svojem rojstvu tudi poklican posredovatelj med vlado in

češko delegacijo. Ker ni več dvoma na tem, da sti obe glavni vprašanji, s katerima se je baviti vladi in s katerima je takorekoč spojena ekzistencna iste — urejenje jezikovnega vprašanja in pogodba z Ogersko — zopet v ospredju pozornosti; in ker je isto tako gotovo, da je potovanje dra. Kaizla v Prago v zvezi s temi dvema vprašanji, se lahko reče, da je težišče notranjega politiskega položaja za hip prenešeno v Prago. Opravičeno je torej, da ves svet sledi poročilom iz Prage in posluša izjave češkega novinstva.

»Narodni Listy« javljajo, da je smatrati kakor gotovo stvar, da izide cesarska naredba, s katero se nadomeste Gautscheve naredbe. Tako žele merodajni krogi in tudi nemški konservativci. Vlada pa noče izvesti svoje nakane, dokler ni zaslišala zaupnikov večine, in to ne le iz lojalnosti, ampak tudi zato, ker je dala besedo, **da ne izvede nobene politiske akcije brez vednosti zaupnikov večine.** Ni res, da bi grof Thun hotel še le čakati poziva eksekutivnega odbora večine, naj mu poda pojasnil, marveč hoče storiti to sam in iz lastne volje. To je bil tudi vzrok, da se je za 13. dan m. m. napovedana seja eksekutivnega odbora odložila. Grof Thun noče priti v konferenco z negotovimi stvarmi, ampak s pozitivno odločbo.

Vse je torej odvisno od večine. Sosebno velikanska odgovornost pa bremeni na češki delegaciji: odgovornost nasproti domovini in koristim češkega naroda, odgovornost za obstanek desnice in odgovornost za hodočo smer avstrijske politike.

V istem zmislu piše tudi »Politik«, da za odločbo češke delegacije bo velike važnosti stališče, na katero se postavijo druge stranke desnice nasproti vladi. Za rešenje teh vprašanj da bo velikanske važnosti to, da vsa desnica zložno postopa.

To vse se čita prav lepo in jako laskavo za skupine na desni. Ali če vidimo na jedini strani toliko poklonov grofa Thuna pred desnico in tudi opetovana zatrdila, da ne zaprične nikake akcije brez sporazumljenja z desnico — ko pa vidimo ravno zadnji čas celo vrsto velevažnih politiskih činov iste vlade na škodo Hrvatov in Slovencev — moramo priti nehoté do zaključka, da naši poslanci niso več členi desnice! Kajti, kar se godi sedaj na Primorskem, se ne godi le brezsporazumljenja z našimi poslanci, ampak so sami udareci onej in istej stvari, katero zastopajo naši poslanci! V resnici se moramo vprašati, da-li smo Hrvatje in Slovenci še v večini, ali smo že — v opoziciji?!

Ruski jezik — na Nemškem. Ugledni nemški list »Kölnische Zeitung« prinaša dolg članek o potrebi učenja — ruskega jezika. Izpregovorivši o veliki važnosti tega jezika za trgovino, za diplomate in za vojaštvo, nasvetuje rečeni list, da bi se ruski jezik vsaj fakultativno učil na realkah in realnih gimnazijah!

Ali čujete, gosp. baron Hein?! Ali čujete vi vsi, ki ste ptedlog g. Lenarčiča v deželnem zboru Kranjskem zlorabljali za nizke denudacije?!

Pražka »Politik« opaža k članku v »Kölnische Zeitung«: »Tako cenijo v Nemčiji vrednost ruskega jezika; nam v Avstriji pa »hvala Bogu« ni potreba, da bi ruščini pripisovali pretirano važnost, pri nas je želja po učenju ruskega jezika »usiljiva panslavistiška demonstracija«. Kaj pa bi se le rekli naši oficejosi, če bi bil članek iz »Kölnische Zeitung« z istimi zaključki prinesel kateri slovanskih listov Avstrije? Gotovo bi bili izrekli prokletstvo nad njim, kajti pri nas imamo — hvala Bogu — še dovolj bistrovidnih deželnih predsednikov in jako pazljivo — vladno novinstvo«.

Ministerska kriza v Italiji. V včerajšnji seji senata je ministerski predsednik Pelloux naznanil odstop ministerstva. Udeležba od strani senatorjev je bila nenavadno velika in tudi galerije so bile natlačene. Toda oni, ki so se nadejali senzacionalnih dogodkov, niso našli svojega računa. Pelloux je izvršil svojo nalogo čisto na kratko in vsa seja je trajala komaj nekaj minut.

Govori se, da kralj pozove zopet Pelloux-a, naj sestavi novo ministerstvo. Imenujejo se seveda tudi druga imena. Vsa ugibanja so pa za sedaj še prezgodnja, kajti kralj se bo hotel gotovo razgovoriti z raznimi parlamentarnimi odličnjaki, predno se odloči za bodočega moža.

Domače vesti.

Deželni zbor tržaški bo imel jutri zvečer svojo V. sejo. Po seji deželnega zbora bo seja mestnega sveta.

Zopet »veto« z namestništva. V sinočnji seji mestne delegacije je prijavil župan, da je namestništvo razveljavilo sklep občinskega sveta, po katerem naj bi se v predstavi mestnega sveta razobesil oni dekret namestništva, s katerim se je zastavil sklep istega občinskega sveta za vzidanje spominske plošče v proslavo znanega shoda županov. Ta najnovejši dekret namestništva je datiran od dne 1. t. m. in se je dostavil županu 3. t. m. Ta dekret nima nikakega utemeljevanja.

Aškere o našem gledališču. Slovenski pesnik A. Aškere je priobčil v zadnji številki »Ljubljanskega Zvona« vezanimivo razpravo o slovenskem gledališču. Mi smo jo čitali še s posebnim zanimanjem, ker nas je upravljal na primerjanje onega, kar se je v onih treh glasovitih člankih v »Edinosti« očitano intendanci slovenskega gledališča v Ljubljani, in mej tem, kar jej g. Aškere polaga na srce.

Aškere piše n. pr.: »Če imamo v umetnosti, v književni sploh in posebej še v dramatični stroki že zdavnaj nekak kozmopolitizem, zakaj ne bi smeli zase verjeti v nekak »gledališki panslavizem«? Ali je to res čisto nemogoče?

Neka takšna vzajemnost zlasti med slovanskimi odri ni nikaka utopija.

Treba samo, da se mi Slovenci sami ne obdavamo in ne ločimo od drugih Slovanov s kitajskim zidom, ampak da imamo vedno pred očmi naravno dejstvo, da smo res le del velike slovanske družine, ne pa »narod« sam zase! Kulturne in literarne vzajemnosti z drugimi Slovani nam šibkim Slovincem treba, ako hočemo zmagati v velikem boju... Razume se pa samo ob sebi, da mora tudi naše gledališče rado uprizorjati v prvi vrsti igre drugih slovanskih pisateljev. Intendanca ljubljanskega gledališča je spravila dosedaj že veliko slovanskih kosov na oder, kar ji je v čast; upamo pa, da bomo videli v bodoče še več južnoslovanskih in severnoslovanskih dram pri nas... Vsak slovanski, tako tudi slovenski dramatik bo imel ponosno zavest, da piše za vse Slované in ne samo za svojo ožjo domovino...

Rekel sem bil, da goje gledališča modernih narodov evropskih navzleže temu, da je tudi dramatiška poezija, kakor leposlovna književnost sploh dandanes nekako internacionalno blago, v prvi vrsti povsod vendar-le vsako svojo domačo dramo.

Tudi pri nas ne sme biti drugače. Naše lepo ljubljansko gledališče goji in predstavlja vse dobre drame, najsi bodo vzete iz katerekoli literature; pred vsemi drugimi tujimi pa pospešuj slovensko dramatiško književnost! To je prva naloga, prvi namen, to je najvišja misija našega takoreč edinega slovenskega gledališča!

V najnovejšem času smo z radostjo opažali, da polagoma ginejo predsodki kakor pri občinstvu tako pri intendanci proti domačim dramatičnim spisom; videli smo, da takisto gine tudi nezaupanje v svojo lastno sposobnost, pisati za oder.

Nekaj domačih dram je bilo v pretekli sezoni lepo uspelo in so večkrat zaporedoma napolnile »hišo«. Ali se sme sedaj reči, da med nami razvoj drame sploh ni možen?

Ali sme sedaj še kdo trditi, da občinstvo ne mara izvirnih slovenskih iger? Da, naše občinstvo se živo zanima za izvirne igre; to je dokazalo. Želeti je, da bi se tudi slavna intendanca v bodoče vsaj nekoliko bolj zanimala za izvirne slovenske drame. Saj vse še vendar niso — »pleve«...

In če se očita slovenskim pisateljem samim, da premalo pridejo med svet, da zbok nedostatnih denarnih sredstev ne morejo veliko potovati in si širiti duševnega obzorja — vprašamo, ali mora to zmerom tako ostati? Največji pesimist ne sme reči, da tudi v gospodarskem oziru nazadujemo...

No? V jedru prav za prav ni nobene razlike mej tem, kar piše Aškere, in onim, kar je bilo v onih glasovitih treh člankih. Razlika je le dvojna: da je v »Edinosti« govoril bolj oster sodnik, v »Zvonu« pa bolj dobrohoten svetovalec, in da, kar piše Aškere, je v »Zvonu«, ono drugo pa je bilo v »Edinosti«. Ali »Edinost« je stara »tetka«,

ki ima koščene prste in ne vemo kaka kolena, kar je baje dovoljnim dokazom, da je v onih treh člankih o ljubljanskem gledališču razlivala — gnojnico.

»Associazione Progressista«. To politično društvo naših tržaških srditežev je imelo sinoči svoj občni zbor. In sicer je bil ta zbor sklican že v drugič, ker prvokrat se ni mogel vršiti zaradi nezadostne udeležbe. A pomembno je, da tudi o udeležbi na sinočnjem shodu ne govori »Piccolo« ničesar.

Zanimiva je bila prijava predsedništva, da je društvo hotelo prirediti javen shod v protest proti poslovenjevanju tržaških sodišč, da pa ni moglo izvršiti te svoje nakane, ker nima v odboru nobenega jurista in ker ni moglo najti nikogar, ki bi bil hotel na javnem shodu govoriti o predmetu! To je zanimiva izpoved. V »Piccolu« in pod zaščito anonimnosti se pač znajo boriti ti italijanski odvetniki proti zakonu in pravu, ali na javnem shodu, kjer bi bili pred svetom moralno odgovorni za svoje besede, se vendar nočejo smešiti.

Druga zanimivost s tega občnega zbora bi bil govor Veneziana — te najbistreje glave v laškem taboru — o plenjenju časnikov, preventivnem aretovanju in o izgonih. Vse te odredbe da se vrše le po volji onih, ki jih izdajajo. Tu da se pleni, kar vse vprek, da človek že ne ve, kaj sme pisati in kaj ne. Kar je dovoljeno dva koraka od tu, ni dovoljeno tu.

Venezian se je jezil tudi, da so čisto brez vse potrebe odredjajo preventivna aretovanja. Soglašamo popolnoma, samo to bi pripomnili, da gospod Venezian in njegovi nimajo nikoli ni besede graje, ako se slovenski obtoženci kar trumoma drže v preventivnih zaporih. N. pr. glede gosp. župana Pleša ni bilo gotovo nobene nevarnosti, da bi ubežal, vendar se ni ganila liberalna vest laškega novinstva, marveč se jim je videlo uprav divje veselje, da je moral tak mož ječati v zaporu notri do razprave.

Tretja zanimivost je bil začetek govora nekoga Boniciolli, ki je menil, naj bi se društvo obrnilo do vlade — v Rimu za pomiloščenje onih, ki se zaprti radi političskih pregreškov! Ali predsednik mu je segel v besedo, mené, da za sedaj to ne bi bilo umestno!! Torej le za sedaj! Gospoda Benussi in Boniciolli se menda čutita vzvišena nad avstrijske zakone in — avstrijske meje. Mej tem, ko avstrijski zakon ne dovoljuje političnim društvom nikakega delovanja iz jedne pokrajine v drugo v tej državi, pa bi hotela ta gospoda pošiljati svoj »voto« kar v drugo državo!! Tudi nasvet tega Boniciollija in »umestni« prigovor g. Benussija sta znamenje, kako se progressisti že čutijo — v Italiji!!

Država v nevarnosti! Pišejo nam: Nekega dne v minolem tednu je imel večerni »Piccolo« »grozno« notico z Goriškega. Pisal je: Na tem in tem mestu, je železniški čuvaj razobesil na železniško hišico — rusko zastavo! Ljudstvo po vaseh po okolici je razburjeno do skrajnosti vsled te rusofske demonstracije!!

Da je »governator z lesnega trga« klical potem na dotičnega čuvaja vse mogoče naredbe in odredbe — s. razume samo po sebi. Židu seveda ni bilo toliko na ohranjenju naše države pred pretečo rusko zastavo, ampak njemu je bilo več na tem, da bi uničil revnega slovenskega delavenca, očeta trope nedoraslih otrok.

Sedaj pa naj Vam povem, kaj je prav resnice na gornjem strašnem »Piccolo«-vem poročilu. V nekem čisto slovenskem kraju je neki železniški čuvaj, ki je tudi Slovenec. Ta čuvaj ima slovenske otroke. Ti otroci so sešili tri stare cunje skupaj, tako, da je postala naša trobojnica. To »zastavo« so potem razobesili na neko drevo precej oddaljeno od železnice, in to je bilo — vse!!!

»Governo na lesnem trgu« je kakor avtoriteta prve vrste dosegel preiskavo, toda moralna pljuska mu ne sme izostati, ker take lopovščine ni smeti pustiti brez nagrade, za kar naj poskrbi oni, kije poklican v to.

Izleta v Postojno ne bo. »Delavsko podporno društvo« ne priredi namerjanega izleta v Postojno. Vzrok temu je previsoka cena vožnje, nestalno vreme in premalo zanimanja za ta izlet. Isto društvo namerja prirediti dne 18. junija s pomočjo raznih drugih društev velik koncert na vrtu slov. šole pri sv. Jakobu. Čisti dobiček je namenjen za »Narodni dom« v Trstu.

Pozdrav Slovincem iz Zagreba. Hrvatska akademična mladina v Zagrebu je doposlala posl. Povšetu nastopno brzojavko: Hrvatska akademična omladina, zavzeta za kulturno in politično jedinstvo naroda slovenskega in hrvatskega, pozdravlja navdušeno Vaš predlog za uvedbo hrvatskega jezika v slovenske šole. Živeli bratje Slovenci! Živeli zavdni zastopniki naroda!

Uredništvo »Hrvatske Domovine« je odposlalo uredništvu »Slovenca« nastopno brzojavko:

V času, ko še čutimo okolo sebe dih proslave spomina na ustajenje božjega Odrašenika; v času, ko se vsa narava vzbuja v spomladansko življenje, ter vse dehti nove nade, dobili smo vest iz bele Ljubljane o uvedbi hrvatskega jezika v slovenske realke. Izrekamo globoko zahvalo mnogospodovanim gospodom Povšetu in kanoniku Kalanu za veliko radost, ki sta jo priredila narodu hrvatskemu, vršeča svojo dolžnost v duhu večnega zakona zgodovine, ki nas uči, da so Slovenci in Hrvatje jedno.

Kopersko učiteljsko društvo bo imelo svoj redni občni zbor dne 18. maja t. l. v ljudski šoli na Lazaretu ob 9. uri dopoldne. Razven običajnih točkov bo razpravljala gospod Gr. Leonardis 20. berilni košček »Bodi prijazen in postrežljiv«. Gospod Josip Valentič bo pa poročal o vspehih učiteljske deputacije na Dunaju.

Po zborovanju bo banket v gostilni konsumnega društva pri Pobegih. Kuvert s pijačo 1 glđ. Oglasila za banket izvoli vsak poslati na dopisnici pod naslovom: g. Rud. Pečarič, načelnik konsumnega društva pri Pobegih, pošta Koper. Na obilno udeležbo vabi odbor.

Možka podružnica sv. Cirila in Metoda v Trstu. Opozarjamo še enkrat, da bo jutri, v soboto dne 6. t. m. ob 8^{1/2} uri zvečer občni zbor te podružnice. Zborovanje se bo vršilo v »Delavskem podp. društvu«. Z ozirom na zvišene namene Ciril-Metodove družbe pač ni potrebno še posebno priporočati, da se vsakdo, ki se količkaj zanima za naš narodni razvoj, udeleži tega zborovanja.

Razpis častnih nagrad. »Česko-slovenski spolek v Pragi«, pod predsedništvom velikega prijatelja naroda slovenskega in zlasti slovenskega učiteljstva, gospoda Jana Lego-ta, je sklenil v svoji zadnji seji dne 16. sušca t. l., da bo podpiral slovensko slovstvo, in sicer spise za mladino, s častnimi nagradami, izrazujé prepričanje, da je mogoče narod odgojiti v čitateljski narod le potom dobre in obilne knjižnice za mladino.

V to svrhu je določil primerne nagrade ter poveril »Zavezo slovenskih učiteljskih društev«, da stori vse v to potrebne korake.

Radostno objavlja podpisani direktorij ta plemeniti ukrep naših bratov Čehov ter razpisuje s sem dve častni nagradi

po 100 in 50 K za najboljša mladinska spisa, obseajoča najmanj 2^{1/2} tiskovne pole.

Spisi morajo biti izvirni in primerni otroškemu duhu. Rokopise je poslati predsedništvu »Zaveze« do 1. oktobra t. l.

Pisateljevo ime je priložiti na posebnem zapечатem listu.

Častne nagrade se izplačajo takoj po razsodbi gg. ocenjevalcev. Vrh tega dobi pisatelj za svoje delo tudi navadno pisateljsko nagrado po dogovoru z »Zavezo«.

Direktorij »Zaveze slovenskih učiteljskih društev« v Ljubljani, dne 16. aprila 1899.

Tajnik: Drag. Česnik. Predsednik: L. Jelenc.

Službe učitelje. Na javnih ljudskih šolah v okolici tržaški so razpisane tri mesta stalnih učiteljev s plačo II. razreda (letnih 1100 kron) ter s pravico petletnih doklad v znesku 120 kron na leto in 300 kron prispevka v stanovanje, ako se ne dobi istega v naravi. Nadalje je izpraznjeno mesto pomožne učiteljice za iste šole z letno plačo 720 kron. Natečaj do 25. t. m.

Umrljivost v Trstu. Od 23. do 29. aprila je umrlo v Trstu 38 moških in 36 ženskih, skupaj 74 oseb, proti 69 istega tedna m. l. Od teh jih je bilo do 1 leta 16, do 5 let 8, do 20 let 8, do 30 let 4, do 40 let 3, do 60 let 17, do 80 let 14, 3 osebe pa nad 80 let. Povprečna umrljivost tega tedna je bila 22.5 od tisoč. Vzrok smrti je bila jetika v 12, bolezn v sopilih v 20 slučajih. Na škrlatnici jih je umrlo 5, na davici in krupu 3, na hripavici 1 oseba.

Vreme. Danes smo imeli tu — da si smo že v lepem, poezije polnem maju — tako vreme, da ni bilo žal onemu, ki je oblekel zimsko suknjo. Dež je lil eurkoma in vmes je brila ostrja sapa, da je bilo prav občutno mraz. Po gorovju pa je videti sneg. Ubogi kmet, tudi vse klimatične razmere se postavljajo na glavo njemu na škodo!

Samomor. Roza Kramer iz Tržiča na Gorenjskem je dobila te dni povabilo preiskovalnega sodnika, kar jo je razburilo tako, da je sklenila umreti. Včeraj v jutro je izpila v svojem stanovanju v ulici Piccolomini količino karbolne kisline, potem je šla na cesto ter se v ulici Giulia zgrudila na tla. O tej priliki si je ranila tudi glavo. Prenesli so jo v bolnišnico, kjer je umrla okolo 11. ure zvečer.

Kava po ceni. Včeraj popoldne so aretirali v svobodni luki delavke Antonijo V. iz Trsta, Ano S. iz Ljubljane, Ivanko N. iz Bistrice, Marijo T. iz Trsta, Frančiško L. od ondot in Katarino C. iz Gradiške, ker so si v magazinu tvrde J. Vinzi prilastile okolo 10 klg. kave, katere pa niso nesle domov, ampak na policijo. Kavo so seveda pustile na policiji, svojega rojstva kosti pa so morale nesti v ulico Tigor.

Najzvestejši prijatelj človeški — pes je v ulici Molino a vento št. 34 ugriznil 13-letnega dečka Josipa Z., ko se je isti vračal sinoči v stanovanje. Ugriznil ga je v levo bedro ter ga težko ranil. Dečka so spravili na zdravniško postajo.

Brzjavna in telefonična poročila.

(Zadnje vesti.)

Koper 5. V današnje sejo je došlo le 16 poslancev, in še na 16. so morali čakati, sicer ne bi bili sklepni. Posl. Tamaro je poročal v imenu šolskega odseka o prošnjah učiteljev treh občin za izboljšanje gmočnega stanja. Prošnje so se izročile deželni odboru z nalogo, da v prihodnjem zasedanju predloži primeren zakonski načrt. Račun šolskega zaklada za leto 1897. se je odobril, istotako se je vsprejel proračun istega zaklada za leto 1899. — V razpravi je poslanec Varetton očitil vladi, da je osnutje hrvatskega gimnazija v Pazinu ne le sramota, ampak tudi infamija. V šolah da se tira politika od strani vlade in slovanske stranke. Na isto stališče da se hočejo postaviti tudi Italijani, samo s to razliko, da vlada razpipla denar se svojo politiko, a oni, da bodo štedili se svojo, ker bodo sploh odrekli vsaki prispevek za šole. Posl. Gambiniju bi sicer tudi ugajalo tako, ali odrekanje vsacega prispevka za šole ni možno, ker ne dopuščajo tega določila zakona.

Vladni zastopnik je protestiral v imenu vlade proti očitani infamiji.

V vskliko komisijo za osebno dohodarino je izvolila kurija veleposestnikov Josipa Bubbo iz Pirana, kurija kmečkih občin pa Angelo Stiglitza njega namestnikom.

Posl. Cleva je poročal v imenu dež. odbora o gradnji ceste na Rašo in je predlagal, naj se stvar izroči finančni komisiji. Isti je poročal o zakonskem načrtu za posebno občinsko takso na bicikle. Ta stvar se je izročila politično ekonomičnemu odseku.

Posl. Rizzi je poročal o stavbenem zakonu za mesto Pulj. Zakon se je vsprejel v drugem branju. Isti poslanec je poročal v imenu finančnega odseka o prispevku dežele za zgradbo ceste iz Galežana v Fazano. Seja se je zaključila ob 1. uri in pol popoldne. Prihodnja seja bo v torek ob 10. uri zjutraj.

Dunaj 5. »Wiener Zeitung« javlja, da jemišter pravosodja imenoval sodnimi pristavi anskultante: Poliaaka za deželno sodišče v Trstu, dra. Guido Zenaro za Pulj in dra. Edmunda Zuma za Buzet.

Dunaj 5. Poveljnik mornarice baron Spann se je povrnil iz Budimpešte.

London 5. »Times« javljajo iz Hongkonga, da je Kitajsko ministerstvo za vnanje stvari obljubilo angleški vladi, da ne odstopi otoka Kwangsu nobeni tuji vlasti.

London 5. »Reuterjeva pisarna« javlja iz Odese: V Nikolajevu so bili več dni antisemitski izgredi, na katerih je bilo nekaj oseb ubitih.

Mala oznanila.

Pod to rubriko prinašamo oznanila po najnižjih cenah. Za enkratno insercijo se plača po 1 nč. za besedo; za večkratno insercijo pa se cena primerno zniža. Oglasi za vse leto za enkrat na teden stanejo po 10 gl. ter se plačujejo v četrtletnih antecipatnih obrokih. Najmanjša objava 30 nč.

Posredovalnica za potovanja.

Alojzij Mozetič Piazza Negoziante 1. daje pojasnila za vsakršna potovanja in sprejema predplačila za obisk svet. razstave v Parizu 1. 1900.

Zaloga krompirja, zelja in fižola.

Vatovec Jak. ulica Molin piccolo št. 9 ima zalogo krompirja, zelja fižola in drugih pridelkov Razprodava na debelo.

Poduk v glasbi.

Vogrič Hrabr. ulica Stadion 19, I. n. poučuje glasbo praktično in teoretično, doma in zunaj

Zaloga olja, mila in kisa.

Vatovec Anton Ulica Torrente št. 26. Prodaja olja, mila in kisa na drobno in debelo. Naročila izvršuje točno.

Krčme.

Jurkovič Mate ulica Carintia št. 25 toči izvrstno črno in belo istrsko vino ter ima dobro domačo kuhinjo.

Jak. Perhauc Via Acquedotto št. 8. Zaloga vsakovrstnih vin in botelj. Postrežba točna, cene zmerne.

Pirih Ivan Via Media št. 3., krčmar, toči črna in bela vina in pivo prve vrste. kuhinja izvrstna, cene zmerne.

Lozić Jurij Androna S. Lorenzo (za magistratom). Zaloga pristnega dalmatinskega vina po najnižjih cenah. Razprodaja od 5 litrov naprej. Na zahtevanje se pošilja na dom in na deželo.

Obuvala.

Stantič Josip „pri Pepetu Kraševcu“ na Rožariju poleg cerkve Sv. Petra pod ljudsko šolo, ima veliko zalogo obuval. Sprejema tudi naročila.

Rehar Peter ulica Riborgo št. 25. Velika zaloga in delavnica vsakovrstnega obuvala po naročbi.

Trgovci.

Nazarij Grižon Via Giulia 64 prodaja vsakovrstnih jestvin, kolonijalnega blaga in olje

Ant. Furlan Piazza S. Francesco št. 2. Prodajalnica jestvin in kolonijalnega blaga. Postrežba točna, cene brez konkurence.

Abram Fran Via S. Francesco št. 22. Trgovci z dogami in sodarski mojster, izdeluje vsakovrstne sode in posodo. Delo solidno, cene zmerne.

Jak. Perhauc Via Stadion št. 20, pekarna in slaščičarna, sveži kruh večkrat na dan, prodaja moke. Vsprejema tudi domači kruh v pecivo. Postrežba točna.

R. Kolar na oglu ulice Geppa in delle Poste Nuove, prodaja kolonijalno blago, delikatese, likere itd.

Anton Šorli priporoča svoji kavarni Commercio in Tedesco, ki sti shajališči Slovencev. Na razpolago so vsi slovenski in mnogo drugih časnikov.

T. Zadnik Via S. Francesco št. 16, mesar, postreže z vsakovrstnim mesom po zmernih cenah. Na željo pošilja na dom.

I. Tavčar, krojač Via delle Beccherie št. 6, priporoča se slovenskemu občinstvu.

Fran Hitty, Via Barriera vecchia št. 13, prodajalnica vsakovrstnega manufakturnega blaga in drobnarij. Na zahtevanje se pošiljajo vzorci tudi na deželo.

Novak Mihalj, trgovci, ulica Sv. Catarina št. 9., priporoča svojo zalogo kolonijalnega blaga na debelo in na drobno razpošilja na deželo proti povzetju.

Prodajalnica dobro obiskovana, spojena s tabakarno in žganjarjo se odda v najem. Natančneje se izve v upravnistvu.

„Hotel Nazionale“

v Trstu, Via Vienna št. 4

nahaja se v bližini kolodvora južne železnice pristanišča, poštne in brzojavne urade ter je popolnoma obnovljen. Sobe elegantne vse v I. nadst.

Cena od 60 novč. naprej.

V pritličju nahaja se tudi „Restaurant Nazionale“ elegantno opremljen, preskrbljen vedno in ob vsakej uri s gorkimi in mrzlimi jedili. Toči se: fino plzensko pivo in Culmbach-ovo črno pivo, najbolje dalmatinsko „Apolo di Lima“ in istrsko vino ter razna vina v boteljkah, vse po zmernih cenah.

Lastnik je slovan-dalmatinec. Govori se slovenski in hrvaški.

Naslanjaje se na geslo: „Svoji k svojim“ priporoča se slavnemu občinstvu slovenskemu in hrvaškemu za obilen obisk

Josip Serdarović, lastnik.

Oekonom

kateri je dovršil nižjo kmetijsko šolo na Grmu in srednjo vin. in sadjarsko šolo v Klosterneuburgu išče službe

Zmožen je slovenskega in nemškega jezika. Vojaščine prost.

Ponudbe naj se blagovolijo poslati na upravnistvo »Edinost« pod naslovom »Oekonom«.

Pri moji tvrdki

Schivitz & Comp. V Trstu

se dobivajo

stroji vsake vrste in potrebščine k istim. Sesalke in brizgalke vsake vrste. Cevi iz kovin, kavčuka in platna. Medeni in broneni ventili, pipe itd. Orodje za obrtništvo in kmetijstvo. Vse iz prvih tu- in inozemskih tovar. Nove posode »Emeri« in škropilnice proti peronospori svojega izdelka in druge. Garantiram dobroto vsega blaga. Cene nizke.

Velika zaloga v ulici Zonta št. 5.

Mat. Živio, inženir.

Izdelujem tudi načrte za napravo novih tovarn, mlinov, vodovodov, cest itd. — Moja tvrdka prevzame tudi izvrševanje istih del.

Nova centralna čevljarnica

v Trstu.

Via Maleanton št. 2.

Bogat izbor čevljev

za gospode, gospe in otroke.

Delo solidno, trpežno in po mogočih konkurenčnih cenah.

100 do 300 goldinarjev

zamorejo si pridobiti osebe vsakega stanu v vsakem kraju gotovo in pošteno, brez kapitala in rizika vrazpečevanjem zakonito dovoljenih državnih papirjev in srčk. Ponudbe pod naslovom Ludwig Oesterreicher v, Budimpešti, VIII Deutshegasse 8.

TEODOR SLABANJA

srebrar

ulica Morelli 12 v GORICI ulica Morelli 12

priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojnikom svojo delavnico za izdelovanje cerkvene posode in orodja. Staro blago popravi, pozlati in posrebr v ognju po najnižji ceni. Da si pa zamorejo tudi bolj revne cerkve naročiti cerkvenega kovinskega blaga, olajšuje jim to zgorej omenjeni s tem, da jim je pripravljen napravljati blago, ako mu potem to izplačujejo na obroke. Obroke si pa preč. p. n. gospod naročevalce sam lahko določi.

Pošilja vsako blago poštnine prosto!